

שבת

בשבתו

1364

פרשת פקודי
תשע"א
כ"ט באדר א' 5/3/1
השנה העשרים ושבע

זמני השבת

חיפה: 16:09 / 18:17 | גולן: 17:15 / 18:15

תל-אביב: 17:19 / 18:18 | ירושלים: 16:03 / 18:16

באר שבע: 17:21 / 18:18

כניסה יציאה

פרשת שקלים

שבת מברכים:
ראש חודש אדר ב'
ביום א' - ב'
המולד: בליל שבת, בשעה
39 דקות ו-23 שניות

בארבע עיניים

אסף גולן

עורך דין, גומל חסד

עו"ד נוח קורמן (42) מתמקד בעריכת דין בתחום הקשה של גירושין. קורמן איננו מסתפק בעיסוק ב'מידת הדין', אלא משתף בפעילותו גם את מידת החסד – הקמת רשת מקלטים לנשים מוכות עבור המגזר הדתי והחרדי. 150 נשים פונות בכל חודש אל העמותה שהוא הקים.

שפחה, וגם אחרי שראתה מראות נשגבים קוראים לה שפחה. אז על כך אנחנו עובדים במקלט, לא רק לאפשר הגנה וביטחון לנשים בסכנת אלימות, אלא ללמד אותן לעשות שינוי בחייהן ולצאת מאפילה לאורה".

במקלט "בת מלך", הקיים מזה 14 שנים, שהו עד כה למעלה מ-700 נשים וכ-2000 ילדים. צוות מסור ומקצועי נותן להם הזדמנות לצאת ממעגל הסבל והאלימות אל חיי משפחה אוהבים, בריאים ושמחים.

האם לדעתך החברה הדתית עדיין מכחישה את האלימות בתוך המשפחה?

בשנים האחרונות חלה עליה במודעות לסבלן של הנשים המוכות

"בשנים האחרונות ישנה עלייה במודעות לסבלן של הנשים המוכות. אני חש בכך כאשר ההיענות לפעילות של 'בת מלך', גדולה משהייתה. נדמה לי שבמהלך השנים הצלחנו ליצור איזה שינוי חברתי. יותר ויותר נשים מעזות לפנות אלינו. יותר רבני קהילה מפנים אלינו נשים. פחות מטאטאים מתחת לשטיח".

אלא שמייד הוא מסייג: "התזווה לצערי קטנה מדי. אין הבנה לכך שאנחנו עוסקים בדיני נפשות ממש. אנשים טובים שתורמים לשיבות, לבתי כנסת וכיו"ב, פחות נענים לסייע למפעל החסד שלנו. חבל שלא רבים מבינים שמדובר כאן בהצלחת חיים ממש".

כיצד אתם מגייבים לנשים הפונות אליכם?

"מציעים להן סיוע משפטי מעורכות-דין מומחיות לדיני משפחה, ובמקרה הצורך הן מופנות אל המקלט. גם אחרי שהן עוזבות את המקלט, שומרים איתן על קשר ומשתדלים לתת תמיכה לאורך שנים, כדי שיוכלו להיקלט בקהילה, למצוא עבודה ולשקם את המשפחה".

כשקורמן נפרד ממני, הוא מצטט את האני מאמין שלו בתחום הזוגיות: "כל יום בעת הנחת תפילין אומר הגבר 'אֶבְרָתְךָ לִי, לְעוֹלָם... בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט וּבְחֶסֶד וּבְרַחֲמִים... וְאֶבְרָתְךָ לִי בְּאֵמוּנָה'. חובה עליו לזכור זאת גם בהמשך היום. חובה על כולנו לשנן את הפסוקים האלה. אל מול חיי משפחה מתפרקים בעולם המערבי, עלינו לקדש ולחזק את האמון ההדדי בין בני הזוג, ולהתפלל שברית הנישואין לא תופר ותהיה אכן לעולם, באמונה, בצדק, חסד ורחמים".

לפרטים נוספים ולתרומות: 1800-292333
www.batmelech.org

"המפגש עם מסדרונות בתי הדין חולל בי טראומה קשה. נתקלתי שם ברוע, חסנתות, עושק, אכזריות ומה לא. כל המידות הרעות והמגוננות עולות וצפות בשיאן אפילו אצל זוגות דתיים וחרדים בסיטואציה הזו של החיים. פגשתי גם דיינים עייפים ואדישים שהשגרה הרגילה אותם לקבל את הדברים כמוכנים מאלהים". למרות התנסות העשירה בצד האפל של ההתנהגות האנושית, השכלתו התורנית הרחבה מונעת ממנו מלהגיע לקהות חושים וציניות. עד היום הוא מתקשה להתייחס בקור רוח אל תופעות מקומיות: "יום אחד שאלתי אחד מבעלי הדין כיצד אינו מתבייש לשקר במצח נחושה בתוך בית הדין, והדיין הגיב בצחוק, 'כאן בפנים כולם משקרים. וכי מה אתה מצפה, שהוא ישקר בחוץ'?"

קורמן מתעקש שלא להתיימש. הוא יום מקלט לנשים דתיות שנאלצות לעזוב את ביתן, כדי לשקם אותן ולהחזירן לחברה.

"ב'שולחן ערוך', חלק 'חושן משפט', נאמר שמצווה להציל עשוק מיד עושקו, וכאשר ייצגתי נשים שסבלו מהתעללות ואלימות קשה מצד הבעל, ראיתי פנים אל פנים איך נראה העושק. נשים דתיות אף סובלות יותר, כי אין להן לאן לפנות וממי לקבל סיוע. אני זוכר שיום אחד הגיעה למשרדי אישה שברחה מבעלה ונאלצה לישון בלובי של בית מלון עם התינוקת שלה, בת השנה. פניתי למענה לארגוני חסד שונים שימצאו לה מקום לשהות בו, ואז התברר לי שפשוט אין. באותה עת ייצגתי גם אישה לא דתית ששהתה במקלט לנשים מוכות, ראיתי את הסיוע והעזרה שהיא קיבלה שם, ונולד אצלי הרעיון להקים מעון דומה עבור נשים דתיות".

קורמן זכה לתגובות אוהדות של רבנים ודיינים רבים, ובראשם הראשון לציון הרב בקשי דורון שליט"א, כאשר הציג בפניהם את הרעיון הזה. לאחר מכן פנה למשרד הרווחה ושם הדריכו אותו להקים עמותה שאליה ניתן יהיה להזרים סיוע. כך הוקמה עמותת "בת מלך", העוסקת בהקמת מקלטים לנשים מוכות מהמגזר הדתי והחרדי.

החברה הדתית נוטה להרחיק את תופעת האלימות נגד נשים בתוך המשפחה. מה הכיץ אותך להתמודד עם התופעה שכמעט ולא הודו בקיומה?

"מצאתי שתי מורות נפלאות, אסתי פלנט ושרי מאיר, שהיום מנהלות את המקלט לנשים הדתיות, והן למדו אותי להתמודד בתהליכים הנפשיים והטיפוליים של התופעה. אסתי נוהגת לצטט את הרבי מקוצק על המדרש 'ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי', - היא הייתה

ONE ON ONE – Interview of the Week
 A Lawyer and a Man of Charity - by Asaf Golan

Noach Korman (42) is a lawyer specializing in the difficult area of divorce. But for Korman it is not enough to occupy himself merely with the issue of "justice." He also incorporated acts of kindness into his activities by establishing a network of safe houses for battered women in the religious and Chareidi sectors. A hundred and fifty women turn every month to the organization which he founded.

"My experience in the corridors of the rabbinical courts was very harsh and traumatic for me. Here I saw evil, extortion, exploitation, cruelty, and much more. All of the evil and most disgusting traits rise up at their worst for couples who are in this stage in their lives, even among the religious and Chareidi sectors. I even met judges who were so weary and indifferent that their routine had convinced them to accept the situation as the norm to be expected." But in spite of his extensive experience with the dark side of human nature, Noach's broad Torah education prevents him from becoming insensitive and cynical. He still finds it very difficult to deal with outrageous phenomena calmly. "One day I asked one of the men how it is that he is not ashamed of lying in a bald-faced way inside a courtroom. The judge of the rabbinical court laughed out loud and said, 'Here inside this room everybody tells lies. What do you expect, that he will lie outside?'"

Korman stubbornly refuses to fall into despair. He established a shelter for religious women who have been forced to leave their homes, with the goal of rehabilitating them and helping them return to society.

"It is written in the Choshen Mishpat that it is a mitzva to rescue a person who is being exploited from one who is taking advantage of him or her, and when I represented women who were suffering from abuse and violence by their husbands, I saw face to face what exploitation looks like. Religious women suffer even more, because in general they do not have any place to turn or anybody who can offer them help. I remember one day when a woman who had fled from her husband came to my office, and that she had been forced to sleep with her one-year-old baby in a hotel lobby. I turned to various charity organizations to help her find a place to stay, and I discovered that there is no such place. At the time I was also representing a woman who was not religious and who was staying in a shelter for battered women. I saw the support and the help that she received there, and I thought of the idea of establishing a similar shelter for religious women."

When he presented his plan to them, Korman received encouragement from many rabbis and rabbinical court judges, especially the Sephardi chief rabbi, Rabbi Bakshi-Doron. He then turned to the Ministry of Welfare, and they showed him how to establish an NGO which could gather donations. That was the beginning of the organization "Bat Melech," which builds shelters for battered women from the religious and Chareidi sectors.

Q: The religious society tends to repress any mention of the phenomenon of violence against women in the family. How did you prepare yourself to struggle against a phenomenon whose existence is usually denied?

A: "I found two wonderful teachers, Esti Flant and Sari Meir, the directors of the shelters for religious women. They taught me to cope with the spiritual and therapeutic processes that are involved in this phenomenon. Esti often quotes the Rebbi of Kotzk in his comment on the saying, 'A maidservant at the Red Sea saw what Yechezkel Ben Buzi did not see. The woman was a slave, and even after she saw exalted visions she is still called a slave.' And that is what we try to change in the shelter – not only to offer safety and protection for the women who are in danger from violence but to teach them to change their lives and to come out of darkness into the light."

The Bat Melech shelter, which has been in existence for fourteen years, has provided help to more than seven hundred women and two thousand children. A dedicated and professional staff has given these women an opportunity to leave the atmosphere of suffering and violence behind and to move on to families that are caring, healthy, and happy.

Q: Do you feel that the religious sector still denies that there is violence in the family?

A: "In recent years there is increased awareness of the suffering of the battered women. I feel this in the fact that the response to the activities of Bat Melech is greater than it was in the past. I feel that during the past few years we have managed to trigger a social change. More and more women are willing to turn to us for help. More community rabbis send women to us. Fewer and fewer cases are being swept under the rug."

But Korman immediately limits the scope of what he said: "The movement is too small, to my sorrow. It is not widely appreciated that we are literally involved in matters of life and death. Good people who donate to yeshivot, synagogues, and similar institutions respond to a lesser degree to our charity institution. It is a pity that not many people understand that this is a matter of saving lives."

Q: How do you respond to women who turn to you?

A: "We offer them legal advice from women lawyers who are experts in family law, and if necessary the women are sent to a shelter. Even after they leave the shelter we keep in touch with them. We try to continue supporting them for years, so that they will be absorbed into the community, and they will find work and rehabilitate their family."

When Korman is ready to leave at the end of our talk, he notes his main article of faith in the realm of companionship. "Every day when a man puts on Tefillin he reads the passage, 'And I will betroth you forever... I will betroth you in righteousness and justice, and with kindness and mercy... I will betroth you in good faith.' [Hoshaya 2:21-22]. It is imperative for the man to remember these ideas throughout the day. It is imperative for all of us to repeat these verses over and over again. In the face of the disintegration of family life in the western world, we must sanctify and strengthen the mutual trust between man and woman. We must pray that the institution of marriage will not be destroyed and that it will indeed last forever, based on faith, righteousness, kindness, and mercy."